

KATHERINE
CENTER

Jak ti
zmizet
ze
života

KATHERINE
CENTER

Jak ti
zmizet
ze
života

2019

How to Walk Away
Text Copyright © 2018 by Katherine Pannill Center
Published by arrangements with St. Martin's Press
All rights reserved.

Translation © 2019 by Jana Vlčková

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu HOW TO WALK AWAY,
vydaného nakladatelstvím St. Martin's Press, New York 2018,
přeložila Jana Vlčková
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redakce: Dana Konvičková
Korektura: Milena Nečadová a Karla Bedrlíková
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Markéta Mandlíková
Ilustrace na obálce: Kateřina Coufalová
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v březnu 2019

ISBN: 978-80-7498-315-3

*Pro moji mámu, Deborah Deteringovou,
která je mou osobní hrdinkou.*

*A na památku jejího bratra a přítele,
mého strýce Hermana Deteringa.
Pořád se nám po tobě stýská, Bubsie.*

Poděkování

Napsání tohoto příběhu vyžadovalo značnou přípravu a já jsem vděčná všem lidem, kteří mi pomohli ho správně poskládat. A tak symbolicky objímám přátele, kteří mě seznámili s odborníky, a ti zodpověděli spoustu mých otázek. Jsou to Vicky a Tony Estreraovi, Jennifer Hamiltonová, Eve Lapinová, Mark Poag a J. J. Spedale.

Velmi vděčná jsem všem zdravotnickým profesionálům, kteří si udělali čas, aby mi pomohli správně popsat průběh Margaretiny léčby. S doktorem Darrellem Hansonem jsme si zašli na kávu a on mi přesně popsal, jaká zranění by Margaret utrpěla. Podrobně mi vysvětlil způsob léčby i průběh rekonvalescence. Naučil mě slovo *iliopsoas*. Doktor Forrest Roth mě provedl léčbou popálenin a transplantací kožních štěpů. Robert Manning si udělal na celé dopoledne volno, aby mi ukázal jednotku intenzivní péče a rehabilitační tělocvičnu Metodistické nemocnice v Houstonu. Ross LaBove a jeho kolegové z projektu *Walk in Houston* mi umožnili strávit s nimi celý den a předvedli mi, jakými kreativními a inspirativními způsoby pomáhají lidem při překonávání jejich handicapu.

Děkuji Jeffu Scottovi a Wesleymu Branchovi, kteří se se mnou velkoryse podělili o svoje zkušenosti se spinálním pora-

něním a dalekosáhle se mnou probírali realitu nového života. Dále jsem ke své velké radosti objevila inspirující příběhy o tom, jak se žije s přerušenu míchou, a to v knize Marka Halla *Across the Street from Hell* a Pamelý Henlineové *Walk, Don't Run*. Dále mi pomohla nadace Christophera a Dany Reeveových.

Mnoho díků náleží Mollie Gordonové, která mě seznámila se svým otcem Alanem. Ten mě naložil do své cessny a odletěl se mnou do Galvestonu a zpátky. Dokonce mě nechal chvíličku „pilotovat“. Sotva jsme bezpečně dosedli zpátky na zem, ukázal mi nejlepší způsob, jak letadlo nabourat. Nad kávou jsem se sešla s Johnem Marinem, který mi – někdy až s překvapivým humorem – vylíčil, jak přežil leteckou havárii.

Uznání si zaslouží i můj kamarád Sam Nichols za večer v podniku U Třešňového květu v newyorském Fishkillu, kde se málem zabil tím, že „na ex“ snědl celou misku wasabi.

Dlouhá léta mi byla morálním vzorem Jan Myersová, přítelkyně mojí matky, která spolu s manželem organizovala letní tábory pro děti se zdravotním postižením poté, co jejich mladší syn, John Marc, podlehl rakovině. Kemp nesoucí jeho jméno, jehož posláním je vnést do života radost těm, kteří bojují s nějakou nemocí, se stal inspirací pro Tábor Naděje v mém románu.

Dále chci poděkovat přátelům, kteří mě podporovali, povídali si se mnou a pomáhali mi buď tím, že si šli po svém, abych mohla v klidu psát, anebo se mnou diskutovali o mém rukopisu. Uznání patří Brené Brownové a Stevu Alleyovi, Chrisi a Connie Segerovým, Jenny Lawsonové, Sheryl Rappové, Vicky Wightové, Faye Robesonové, Andrewu a Katherine Weberovým, Brynnu Larsenovi, Marii Zerrové, Tracy Pesikoffové a Daleu Andrewsovi. A děkuji své legrační rodině za to, že jsou vždycky nadšení z toho, co dělám. Jsou to Bill Pannill a Molly Hammondová, Shelley a Matt Steinovi (a Yazzie), Lizze a Scott Fletcherovi a Al a Ingrid Centerovi.

Moje úžasná máma Deborah Deteringová a rocková hvězda, můj manžel, Gordon Center, ode mě vždycky dostanou milion bodů za pomoc a ohleduplnost v době, kdy pracuji na svém románu. (Zvláštní dík patří Gordonovi za komolení francouzštiny tak roztomilým a inspirativním způsobem, až se zrodila fráze „vybouchly mi šunky“.) Moje děti, Anna a Thomas, si také zaslouží milion bodů, už kvůli tomu, že jsou hodní a báječní.

Můj vděk patří i lidem z nakladatelství St. Martin's Press za podporu a práci odvedenou na téhle knize: Rachel Diebelové, Lise Senzové, Jessice Preegové, Erice Martiranové, Brantu Janewayovi, Jordanu Hanleyovi, Olze Grlicové, Elizabeth Catalanové, Devan Normanové a Janně Dokosové.

A úplně nakonec, což nijak neumenšuje můj vděk, z hloubi duše děkuji své agentce Helen Breitwieserové, která při mně stojí už celých deset let. Další v pořadí je úžasná paní redaktorka Jen Enderlinová, již nebudu nikdy schopná dostatečně poděkovat za to, že se mě ujala. Tisícere díky vám oběma!

Máš jenom jeden život a ten se zpětně žít nedá.

— Wesley Branch

Existuje spousta druhů šťastných konců.

— Eve Lapinová

Jedna

Za největší ironii toho večera považuji skutečnost, že jsem vždycky měla hrůzu z létání.

Odjakživa. Letadel se bojím od chvíle, kdy jsem byla dost stará na to, abych pochopila, co jsou zač.

Létání mi připadalo jako vzpoura proti zdravému rozumu. Projev arogance. Proč se hnát do vzduchu, když gravitace jasně chce, abychom se drželi při zemi?

Když jsem chodila na střední, vzali naši moji velkou sestru Kitty a mě na Havaj. Klepala jsem se od okamžiku, kdy nám tuhle báječnou novinu oznámili, do chvíle, kdy jsme zase byli v pořádku doma. Prohlášení „letíme na Havaj“ jsem si v hlavě překládala jako „utopíme se v oceánu“. Týden před odletem jsem se přistihla, jak vymýšlím strategie přežití. Jednou v noci, když šli všichni spát, vplížila jsem se Kitty do pokoje a vlezla si k ní do postele.

Já byla v prváku, ona ve čtvrtáku, takže u mě platila za autoritu.

„Jaký máš plán?“ uhodila jsem na ni.

Obličej měla zpola zabořený do polštáře. „Čeho?“

„Až spadne letadlo.“

Otevřela jedno oko. „Kam by padalo?“

„Do oceánu. Cestou na Havaj.“

Probodla mě pohledem. „To se nikdy nestane.“

„Mám takový špatný pocit.“

„Přestaň sýčkovat!“

„Tohle je vážná věc. Musíme vymyslet, jak přežít leteckou katastrofu.“

Natáhla ruku a poplácala mě jako blbečka. „Marná snaha. Nic takového neexistuje.“

„Musí něco být.“

„Není.“ Zavrtěla hlavou. „Ale my se nezřítíme, takže nic takového nebudeme potřebovat. A kdybychom náhodou spadli...“ Odmlčela se, abych pochopila její nárazku.

„Tak nám nic nepomůže?“

Přikývla. „Prostě zemřeme.“ Výmluvně lusкла prsty.

„Ty to říkáš, jako by to bylo tak jednoduché.“

„Zemřít je hračka. Fušku dá *zůstat naživu*.“

„V tom máš určitě pravdu.“

Zavřela oči. „Proto jsem mozkiem téhle rodiny.“

„Myslela jsem, že mozkiem jsem já,“ ohradila jsem se a šfouchla do ní.

Odvalila se stranou. „Dobře víš, že tebe máme na reprezentaci.“

Ačkoliv jsem to pokládala za nemožné, výlet na Havaj jsme opravdu přežili.

Stejně jako jsem kupodivu přežila další cesty, které následovaly. Nikdy jsem nezažila nic horšího než turbulence. Četla jsem statistiky o tom, že létání je nejbezpečnější způsob moderní dopravy – bráno od aut přes vlaky po gondoly. Dokonce jsem jednou zavítala do kanceláře poblíž mezinárodního letiště a celý den jsem sledovala, jak letadla bez sebemenších problémů vzlétají a přistávají. Dávno jsem se měla přes svoji fobii přenést.

Ale nikdy mě neopustil pocit, že „létat“ a „spadnout“ tak nějak patří k sobě.

Nyní, o několik let později, randím – a je to vážné – s klukem, kterého dělí od získání pilotního průkazu pouhé dny. Vlastně jsem brala náš vztah tak vážně, že onu konkrétní sobotu, kdy jsme šli oslavit moji téměř jistou práci snů, jsem se nemohla zbavit pocitu, že mě současně požádá o ruku. Zkrátka to bylo na spadnutí.

Proto jsem si vzala černé šaty bez ramínek.

Kdybych o tom přemýšlela, možná bych si položila zásadní otázku, jak je možné, aby se ke mně sportovně založený a šarmantní Charles Philip Dunbar na jednu stranu stoprocentně hodil, a na druhou byl takový nadšenec do létání. Co se týče cestování vzduchem, nikdy se dvakrát nerozmýšlel. Skutečně se ničeho nebál, když už jsme u toho. Ani potápění, ani bungee jumping. Neochvějně věřil v řád vesmíru, platnost fyzikálních zákonů a právo člověka podřizovat tyto zákony své vůli.

Zato já odjakživa chovala podezření, že chaos je silnější než řád. Kdykoliv se člověk stavěl proti přírodě, sázela jsem na přírodu.

„Protože jsi při hodině přírodních věd nikdy nedávala pozor,“ vyčetl mi při podobných příležitostech vřdycky Chip, jako bych jednoduše měla mezery ve vzdělání.

Což je sice pravda, ale neznamená to, že se mýlím.

Chip žil v přesvědčení, že jeho znalosti o létání mě ze strachu vyléčí. Věřil, že pro mě bude tak inspirativním příkladem, že nebudu mít na vybranou, podlehnu jeho vášni, uvolním se a začnu si cestování letadlem užívat.

Nakonec jsme se dohodli, že v téhle věci se neshodneme.

„Nikdy s tebou nikam nepoletím,“ oznámila jsem mu před jeho první hodinou létání.

„To si myslíš teď, ale jednou mě budeš prosit, abych tě vzal s sebou nahoru.“

Zavrtěla jsem hlavou. *Nikdy.* „Ani náhodou.“

„Jenom počkej!“

K získání pilotního průkazu už mu zbývá jenom krůček. Splnil všechny podmínky a se svou přirozenou důkladností nalétal víc než dvojnásobek doporučených hodin. Zbývalo jen složit zkoušku, kdy s ním poletí zkušený pilot a vystaví ho „stresovým situacím“.

„Hlavně mi nevykládej, jaké to jsou,“ upozornila jsem ho.

Stejně mi to řekl.

„Třeba schválně vypnou motor a ty se s tím musíš nějak vypořádat,“ pokračoval. Těšilo ho, že mi může ukázat, jak je schopný. „Anebo dostaneš příkaz nouzově přistát někde na louce, kde není moc místa. A samozřejmě noční let.“

Zkouška se má konat příští týden, ale on byl v pohodě. Chip je ten typ člověka, který je tím klidnější, čím vyhrocenější situaci musí řešit. Bude z něho perfektní pilot. A bude mu náramně vyhovovat, že si sám zaletí, kam zrovna potřebuje.

Ale napřed se zasnoubíme – aspoň jsem v to doufala. Dnes večer. Na Valentýna.

Sama neumím říct, jak jsem na to přišla. Prostě jsem to vy cítila – jako když vytušíte, že bude pršet. Když jsem vedle něho seděla v jeho džípu a zapínala si bezpečnostní pás, byla jsem si tím jistá.

Chipa znám už dlouho. Chodíme spolu tři roky. Pamatuji si všechny výrazy jeho tváře a jeho tělo jsem viděla ze všech úhlů. Poznám, kdy ze sebe nutí smích, anebo když někomu věší bulíky na nos. V mžiku jsem schopná říct, jestli se mu daná osoba líbí, nebo ne. A rozhodně poznám, když něco skrývá – zejména něco, z čeho je plný vzrušení. Přestože tohle rande probíhalo jako naše předešlé schůzky, zkrátka jsem věděla, že se stane něco velkého.

Předpokládala jsem, že půjdeme do italské restaurace s těmi blikajícími světýlky, kde jsme měli první rande. Ale místo toho jsme ujížděli do centra a odbočili na nájezd na dálnici.

Na džípu chyběla střecha. Připlácla jsem si vlasy rukama. „Kam jedeme?“ vyzvídala jsem.

„To je překvapení!“ odpověděl nadšeně.

A mně se sevřel žaludek. Opět jsem poznala, co má Chip za lubem, aniž by mi cokoliv naznačil. Tohle byl mezi námi svým způsobem problém. Dokázala jsem v něm číst jako v otevřené knize. Odváží mě na letiště.

O dvacet minut později jsme nechali Austin daleko za sebou. Zastavili jsme uprostřed pustiny, vedle hangáru na soukromém letišti.

Rozhlédla jsem se kolem sebe. „To snad nemyslíš vážně.“

Naklonil se ke mně. „Jsi překvapená?“

„Ano a ne.“

„Tak dělej, že ano. Aspoň pro jednou. Rád tě něčím překvapím.“

„Fajn. Jsem v šoku. Nestačím zírat.“

„Tolik zase předstírat nemusíš.“

Vystoupil, obešel auto, vzal mě za ruku, vytáhl mě ven a po špičkách mě vedl k zadní části hangáru.

Následovala jsem ho ve stavu kognitivní disonance – přesně jsem věděla, co dělá, a současně jsem si velmi silně uvědomovala, že by to dělat neměl. „Snažíš se mě sem propašovat?“

„To je v pohodě. Dylan tu byl minulý týden se svou holkou taky.“

Škubla jsem jeho rukou. „Chipe, já nemůžu!“

„Určitě můžeš.“

„Není to – nezákonné?“

„Jenom ti chci ukázat svoje letadlo.“

„Není to tvoje letadlo, kámo.“

„Skoro.“

Neměla jsem o jeho letadlo nejmenší zájem. Míň než nulový. Toužila jsem po vínu, jednohubkách a světle svíček. Vždyť jsem dostala práci svých snů! Chtěla jsem slavit. Chtěla jsem

se cítit dobře, ne špatně. „Nemůžeme jednoduše odjet někam na večeri?“

Bedlivě se rozhlédl kolem sebe a otočil se zpátky ke mně. „Na večeri může jít *každý*.“

„Nemám potřebu se vymykat.“

„Já ale jo.“

Potom mi gestem naznačil, že vzduch je čistý, a vlekl mě přes chodník k malé bílé cessně. Vypadala jako letadlo z kreslených filmů – nahoře křídla, dole trup a před tím vším nepatrně vystrčený nos. A nezapřelo patriota, protože ho zdobily červené, bílé a modré pruhy.

„Moc hezké,“ přikývla jsem výmluvně, jako bych říkala: *Super – a teď můžeme jít*.

Ale Chip mě vzal za ramena a nasměroval ke kokpitu.

Ucouvla jsem. „Co to provádíš?“

„Pojďme se proletět.“

„Já se létání bojím. Pamatuješ?“

„Je načase se přes to přenést.“

„Budu zvracet. Trpím nevolností z pohybu.“

„Se mnou si na nějakou nevolnost ani nevzpomeneš.“

„Tady nejde o tebe – jde o létání.“

„Zkrátka potřebuješ správného pilota.“

Zavrtěla jsem hlavou – napůl nevěřicně a napůl odmítavě. „Vždyť ani nemáš pilotní průkaz.“

„V mém případě je to jenom formalita. Zvládám všechno, co bych zvládat měl.“

„Jenom jsi nesložil zkoušku.“

„Ale zkouška je přece o tom, abych ukázal, co jsem se už *naučil*.“

„Ne, Chipe.“

„Ale ano. A vlítne na to hned, než nás někdo chytí.“

Síla jeho naléhání byla skoro fyzická, jako když se do vás opře silný vítr. Chtěl si stůj co stůj prosadit svou a požadoval

po mně, abych tuhle hru hrála spolu s ním. Přál si, abych mu dokázala, že mu věřím. Nebyl to vysloveně test, ale postavil mě do situace, ve které jsem mohla selhat.

Jenže na mě byl odjakživa spoleh.

A taky jsem si zvykla ve všem vynikat.

Cítila jsem, že nadešel velký okamžik. Vrcholně důležitý. Byla to zkouška mé statečnosti, důvěry a smyslu pro dobrodružství. Jako bych měla odhalit něco podstatného o sobě samé – kdo jsem a jak budu žít po zbytek svého života. Odmítnout let jako by náhle znamenalo zavrhnout společnou budoucnost. Chci se stát osobou, která dovolí nepatrnému statistickému riziku podkopat její smysl pro statečnost? Je tohle výzva, ve které neobstojím? Umožním strachu, aby mě udělal takhle *maličkou*?

Nejsem si jistá, jestli jsem vůbec měla na vybranou. Chip je Chip. Je to můj pan Dokonalý a tohoto názoru se držím od chvíle, co se spolu s rodiči nastěhoval do vedlejšího domu. Tehdy jsme oba chodili na střední. Naše matky se rychle skamarádily. Popíjely spolu na terase víno a klábosily, ale Chipa jsem vídala jenom o prázdninách. V létě ho otec honil, aby posekal trávník, a já stála u okna a sledovala jsem ho. Jednou mě máma pobídla, abych mu odnesla lahev vody. Vypil ji na jeden zátah. Pořád si tuhle scénu dokážu vybavit, dokonce ve zpomaleném záběru.

Ale pořádně jsem se s ním seznámila, až když jsme oba shodou okolností nastoupili na tutéž obchodní akademii u nás v Austinu. Já byla vedoucí naší studijní skupiny a on pracoval pod mým vedením, což mu prospělo.

Tehdy jsem se do něho zamilovala.

Provдалa bych se za Chipa hned ten první večer, kdy jsme se políbili, kdyby mě o to požádal. Je kus parádního chlapa. Vysoký, do hladka oholený, blond, Američan každým coulem, ctižádostivý a sebevědomý. A nepraktický. Lidé mu podvědomě vycházeli vstříc. Považovala jsem za štěstí, že jsem právě s ním a podpis „Margaret Dunbarová“ jsem si zkoušela častěji, než

jsem vůbec ochotná přiznat. Ve slabé chvílce jsem si na internetu dokonce vybírala psa, kterého si časem pořídíme. A jednou v noci, když jsem nakupovala na netu, přísahám, že jsem klikla na reklamu z hobby marketu, která na mě vyskočila, jenom proto, abych zjistila, kolik stojí tyčky k plotu.

Nyní jsme oba dokončili vysokou, pyšníme se čerstvými tituly a oba se chystáme nastoupit do zaměstnání. Chip se stane finančním analytikem investiční banky, což je práce, kterou mu dohodil kámoš jeho táty, zatímco já začínám na postu manažera obchodního rozvoje v naftářské společnosti jménem Simtex Petroleum. Chipovo místo je bezva, ale to moje bude daleko lepší, a mně se líbilo, že můj profesní úspěch vzal sportovně a radoval se z něj stejně jako já.

Popravdě řečeno nemám na tuhle práci ani řádnou kvalifikaci. V požadavcích stálo: „pět let praxe v oboru“ a „pokročilá znalost uzavírání obchodních smluv“, a dokonce i: „mezinárodní zkušenosti“. Nic z toho nesplňuji, ale jeden z mých vysokoškolských profesorů ze mě byl na větvi. Zavolał svému známému a požadoval po něm laskavost. Kromě toho mi napsal prvořádné doporučení, v němž mě označil za: „energickou mladou ženu se vzácnou schopností uvažovat dopředu a nevšedním talentem řešit problémy“, dále jsem „výborná v komunikaci a rozemýšlení“ a „týmový hráč silně orientovaný na svět byznysu a financí“.

Smála jsem se, když mi tuhle nabídku předložil. „Na tohle zdaleka nemám kvalifikaci.“

„Na místa, pro která nesplňují zadaná kritéria, nastupují lidé dnes a denně.“

Zírala jsem na popis pracovní pozice. „Požadují, doložit vyšší angažovanost na úrovni plánování obchodních strategií a logistiky.“

„Určitě uspějete.“

„Budou mě považovat za špatný vtíp.“

„Teď uvažujete jako dívka.“